

Latvijas Republikas Veselības ministrijai
vm@vm.gov.lv

Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijai
pasts@em.gov.lv

Latvijas Republikas Finanšu ministrijai
nnd@fm.gov.lv

Latvijas Tirdzniecības un Rūpniecības kamerai
lobijs@litrk.lv

Rīgā, 2022. gada 1. jūlijā

Par likumprojektu (22-TA-888) "Grozījums Alkoholisko dzērienu aprites likumā" papildus komentāriem uz starpinstitūcijas sanākumi

Latvijas Alkohola nozares asociācija (turpmāk LANA), ir iepazinusies ar Veselības ministrijas sniegtajiem komentāriem par LANA sniegto atzinumu un iebildumiem un norāda sekojošus faktus.

- Par piedāvāto 6.panta (2⁵) daļu kas paredz, ka mazumtirdzniecības vietās jābūt norādītai informācijai ar brīdinājumu, ka alkoholiskos dzērienus nevar lietot nepilngadīgas personas un to lietošana negatīvi ietekmē veselību;

Par nesaskaņoto papildus vārdu redakcijā. "...nepilngadīgās personas un to **pārmērīga** lietošana negatīvi ietekmē veselību".

Papildus argumentācija: Ir daudzi ārsti un arī pētījumi, kas apgalvo pretējo, ka mērena alkoholisko dzērienu lietošana nekaitē veselībai un dažreiz pat pretēji, lūk dažī raksti no pašmāju ārstiem un zemāk ārzemju un arī PVO avotiem:

[VIDEO. Ārsts Skride atklāj, cik daudz viņa drīkst lietot ikdienā | Veselam.lv](#)

[Danilāns: "30 gramu spirta ir īsts dzīvības eliksīrs!" | Veselam.lv](#)

Pētījums no ASV kardioloģijas koledža:

<https://www.acc.org/about-acc/press-releases/2021/05/05/19/14/alcohol-in-moderation-may-help-the-heart-by-calming-stress-signals-in-the-brain>

Arī PVO dokumentā 2012. gadā tika atzīts, ka alkoholiskajiem dzērieniem piemīt arī iespēja samazināt nāvju skaitu, kur jāpiebilst, ka no **pārmērīgas** alkohola lietošanas šis skaitlis kopumā bija negatīvs, skatīt tabulu.

Ņemot vērā šos papildus argumentus, uzskatu, ka Jūsu pamatojums **ka ir nepārprotamu pierādījumu nav korekts**. Tādēļ aicinu Jūs pielikt klāt vārdu "...pārmērīga...".

Table 53 Alcohol-attributable deaths in Europe by broad disease categories, in the group aged 15 to 64 years, 2004.

Effects	Men		Women	
	No. of deaths	% of alcohol-attributable deaths	No. of deaths	% of alcohol-attributable deaths
<i>Detrimental effects (alcohol-attributable deaths)</i>				
Cancer	17 358	15.9	8 668	30.7
Cardiovascular diseases other than IHD	7 914	7.2	3 127	11.1
Mental and neurological disorders	10 868	9.9	2 330	8.3
Liver cirrhosis	28 449	26.0	10 508	37.2
Unintentional injury	24 912	22.8	1 795	6.4
Intentional injury	16 562	15.1	1 167	4.1
Other detrimental	3 455	3.2	637	2.3
Total detrimental	109 517	100.0	28 232	100.0
<i>Beneficial effects (deaths prevented)</i>				
Ischaemic heart disease (IHD)	- 14 736	97.8	- 1 800	61.1
Other beneficial	- 330	2.2	- 1 147	38.9
Total beneficial	- 15 065	100.0	- 2 947	100.0

Source: Alcohol in the European Union. Consumption, harm and policy approaches. WHO Regional Office for Europe, 2012

¹⁹⁹ Alcohol in the European Union. Consumption, harm and policy approaches. WHO Regional Office for Europe, 2012.

Par likumprojekta piedāvājumu papildināt ar 7.1 pantu šādā redakcijā:

“7.1 pants. Alkoholisko dzērienu papildus marķēšanas prasības

LANA nepiekrīt Veselības ministrija kometāram, ka LANA priekšlikums ir Ņemts vērā. LANA vēlreiz izcēl, ka iebilst pret alkoholisko dzērienu papildu marķēšanu ar kalorijām, sastāvdaļām un uzturvērtību uz pudeles vai ar QR koda strapniecību šobrīd, jo Eiropas Komisija šobrīd Eiropas Savienības līmenī diskutē par kopējo regulējumu visā Eiropas Savienībā, tādēļ šobrīd būtu bezjēdzīgi un kaitnieciski Latvijas tirgum mēģināt noteikt šīs te papildus prasības. Vēlreiz uzsverot ka nozare kopumā neiebilst pret šo priekšlikumu, bet iebilst pret likumdošanas rosināšanu šobrīd.

- Par piedāvāto **5. panta 11 daļu, kas paredz aizliegt azartspēļu zālēs un kazino piedāvāt alkoholiskos dzērienus par brīvu un aizliegt to tirgošanu, lietošanu, piegāšanu pie azartspēļu automātiem, spēļu galdiem un citām azartspēļu iekārtām;**

LANA nepiekrīt Veselības ministrijas komentāram, ka LANA priekšlikums ir Ņemts vērā pēc būtības. Ir papildināta anotācija, bet pats priekšlikums nav Ņemts vērā. LANA ieskatā lielāks risks attiecas tieši uz spēļu zālēm, kā arī būtu jāatstāt iespēja pašai personai aiznest šo dzērienu pie spēļu galda, vai citām iekārtām.

- Par piedāvāto **11. panta 5. un 6 daļu, kas paredz aizliegt alkoholisko dzērienu cenu un atlaižu reklāmu un tirdzniecības veicināšanas pasākumus...**

LANA lūdz precizēt vairākus jautājumus par 1,2% pārmērīgas alkohola lietošanas samazināšanu

- kurā sabiedrības grupā tiks novērots 1,2% pārmērīgas un bīstamas alkohola lietošana samazinājums
- kurā gadā šis mērķis tiks sasniegts?
- Vai šis tiks izmērīts ar SKPC organizēto “Latvijas iedzīvotāju veselību ietekmējošo paradumu pētījumu”?

- Ja mērķis netiks sasniegts, tad vai Veselības ministrija būs gatava šo aizliegumus atcelt, jo tas būs izrādījies neefektīvs?
- Mērķa izmērīšanā būtu vitāli nepieciešams ņemt vērā to ka sabiedrība Eiropā un arī Latvijā kopumā lieto alkoholiskos dzērienu atbildīgāk, un pēdējos desmit gados situācija ir uzlabojusies, tādēļ visticamāk arī bez ierobežojumiem situācija uzlabotos, taču būtu svarīgi salīdzināt, kā tā uzlabojas bez ierobežojumiem un kā ar ierobežojumiem, lai varētu saprast vai šie ierobežojumi uz mūsu sabiedrību ir kāda jēga. Pēc LANA rīcībā esošānas informācijas Igaunijas un Lietuvas datiem, pagaidām šie ierobežojumi nerāda uzlabojumus, bet LANA būtu pateicīga ja VM varētu argumentēt pretējo.

Aicinām Veselības ministriju ņemt vērā LANA viedokli un attiecīgi arī grozīt likumprojektu.

Ar cieņu,
Dāvis Vītols
Latvijas Alkohola nozares asociācijas
Izpilddirektors
davis.vitols@alkonozare.lv
Tālr. +371 29332778